

Odpovědi na nejčastější dotazy praktických lékařů

1. Storno eNeschopenky

Pokud se stane, že lékař vystaví neschopenku někomu, komu neměl (omylem, technickým nedopatřením), bude existovat technické řešení, které umožní eNeschopenku v systému zrušit, a to v součinnosti s příslušnou OSSZ (jako tomu bylo doposud).

Lékař podle zákona o nemocenském pojištění rozhoduje o dočasné pracovní neschopnosti pojištěnce (DPN), a pokud vyšetřením zjistí, že pojištěnci jeho zdravotní stav neumožňuje vykonávat dosavadní pojištěnou činnosti, elektronicky vystaví neschopenku.

Lékař nemá za povinnost zkoumat pracovněprávní situaci pojištěnce, jeho úkolem je soustředit se čistě na posouzení zdravotního stavu. Pokud pojištěnec po určité době oznámí, že již neschopenku nechce, lékař ji k aktuálnímu datu jednoduše ukončí. Následné řešení je v rovině pracovněprávní mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. Lékaře nelze činit odpovědným za to, že nově konstatuje neexistenci pracovní neschopnosti tam, kde ji dříve uznal.

V podmínkách elektronické komunikace lze tuto situaci přirovnat k odeslání a následnému přechzení e-mailu, tento rovněž nelze jednoduchým způsobem „stornovat“.

2. Tisk průkazu pojištěnce

Papírový výtisk Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti (průkaz práce neschopného pojištěnce) plní ve smyslu platné právní úpravy tyto základní funkce:

- Pojištěnci je touto formou předáváno rozhodnutí o vzniku DPN a rozhodnutí o ukončení DPN. Rozhodování o pracovní neschopnosti pojištěnce sebou nese závažné důsledky v rovině pracovněprávní a rovině dávek při pracovní neschopnosti. Proto o něm musí být pojištěnec informován a je také nadán právem podat návrh na přezkoumání rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti. Průkaz práce neschopného pojištěnce tak slouží i pro poučení pojištěnce o možnosti uplatnění tohoto práva, což je dle platné právní úpravy nezbytné.
- Tištěný průkaz je dokladem, kterým pojištěnec může v případě potřeby prokázat dočasnou pracovní neschopnosti vůči zaměstnavateli. Jsou na něm soustředěny podstatné údaje i z pohledu zaměstnavatele a je jediným dokladem, kterým bude pojištěnec moci splnit povinnost uloženou mu zákoníkem práce – prokázat zaměstnavateli existenci DPN jako překážky v práci (přestože přístup k těmto informacím bude pro zaměstnavatele rovněž elektronizován).
- Pojištěnec bude mít kdykoli k dispozici všechny údaje o své pracovní neschopnosti. Obsah tiskopisu je stanoven tak, aby v něm byly uvedeny základní údaje potřebné pro různé situace, v nichž bude tento průkaz používán. Jedná se například o datum vzniku dočasné pracovní neschopnosti, datum příští kontroly u lékaře, rozsah povolených vycházek, apod.

Naprostá většina údajů na průkazu o pojištěnci se předvyplní automaticky. Proto pracnost při jeho vyplňování pro ošetřujícího lékaře bude minimální.

Jde pouze o tiskový výstup, který je umožněn ze SW opakovaně, tedy není nutné do něj zaznamenávat údaje ručně (i když i to je možné, podle preferencí lékaře). Lékař primárně zanáší informace do počítače a z něj je již pouze tiskne, stejně jako pokud pacientovi tiskne lékařské zprávy o vyšetření/ošetření pro jiné účely.

Žádné tiskové výstupy se do karty pacienta nezakládají.

3. Potvrzení o trvání DPN

Lékař bude zasílat elektronicky příslušné okresní správě potvrzení o trvání dočasné pracovní neschopnosti, a to k 14. dni DPN a následně nejméně jednou měsíčně. Pojištěnci se trvání DPN zaznamená v průkazu dočasně práce neschopného pojištěnce.

Zaměstnavatel si může trvání dočasné pracovní neschopnosti svého zaměstnance ověřit některou z připravovaných elektronických cest.

Trvání DPN bude možné stejně jako dosud potvrdit ke dni vystavení potvrzení či nejvýše tři kalendářní dny dopředu. Hromadné vystavení potvrzení nebude možné (lékař by potvrdzoval skutečnost, kterou nijak neověřil).

4. Vystavování neschopenky 3 dny zpětně

Možnost vystavit rozhodnutí o vzniku DPN až tři dny zpětně je v právní úpravě nadále zachována i po 1. 1. 2020 a tedy elektronické řešení eNeschopenky umožní takto zadat datum vzniku DPN.

Pokud by se Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti (RDPN) vystavovalo do minulosti déle než 3 dny, lékař elektronicky prvotně vystaví a odešle RDPN, v němž vyznačí datum vzniku 3 dny zpětně a o souhlas se zpětným vystavením bude žádat pomocí formuláře „Žádost ošetřujícího lékaře o udělení souhlasu ke zpětnému uznání DPN“ (elektronicky, k dispozici na ePortálu ČSSZ). Po obdržení souhlasu bude možné poslat opravné podání RDPN s novým „zpětným“ datem počátku DPN.

5. Načítání údajů do eNeschopenky

Lékaři se při vystavování eNeschopenky konkrétnímu pacientovi načtou údaje o jeho zaměstnavateli z registru zaměstnavatelů, které spravuje Česká správa sociálního zabezpečení.

Lékař bude mít možnost potvrdit (vybrat) nabízené údaje o zaměstnavateli anebo (stejně jako v současnosti) údaje ručně vyplnit podle informací, které mu sdělí pacient.

6. Vystavení neschopenky u pojištěnce bez rodného čísla

Základním identifikátorem pro všechny systémy ČSSZ je rodné číslo pojištěnce, popř. EČP (evidenční číslo pojištěnce), které na přechodnou dobu nahrazuje rodné číslo pro interní evidenci pojištěnce v systémech ČSSZ. V případě, že nemocný zaměstnanec nebude mít RČ ani EČP, bude mu možné elektronickou neschopenku vystavit na jméno, příjmení a datum narození. Stejně tak v případě, že bude znám pouze identifikátor zdravotní pojišťovny, který ČSSZ nepoužívá.

7. Zahraniční pacienti

V případě pacientů zaměstnaných a pojištěných v jiném státě, tzv. „pendlerů“, bude postup při vystavení eNeschopenky podobný jako u českých pojištěnců s několika drobnými obměnami:

- při vystavení I. dílu eNeschopenky lékař zahraničnímu pojištěnci vybere v kolonce Orgán nemocenského pojištění hodnotu „Zahraniční“ a dále vybere příslušnou OSSZ podle místa výkonu práce ošetřujícího lékaře, které eNeschopenku bude odesílat.
- Po zadání rodného čísla se vyplní údaje pojištěnce, pokud je vedený v databázi ČSSZ. V případě, že lze pacienta vyhledat v evidenci ČSSZ dle rodného čísla, vyplní lékař ručně pouze relevantní údaje (zaměstnavatel, místo pobytu v době pracovní neschopnosti). V případě, že pojištěnec nemá přiděleno rodné číslo, vyplní lékař do formuláře jméno, příjmení a datum narození.
- Po vyplnění údajů k pracovní neschopnosti lékař I. díl odešle a pacientovi vytiskne II. díl eNeschopenky. Po vytištění II. dílu dále lékař pacientovi pro účely uplatnění nároku na nemocenskou dávku v zahraničí vyplní Potvrzení o trvání dočasné pracovní neschopnosti pro účely EU a potvrzení vytiskne a předá pojištěnci, nebude jej odesílat na OSSZ.
- Při ukončení pracovní neschopnosti lékař vyplní III. díl eNeschopenky a odešle jej příslušné OSSZ. Údaj o ukončení pracovní neschopnosti lékař vyznačí na II. díl a vrátí jej pojištěnci. Tištěné doklady potvrzující DPN si pojištěnec bude příslušné zahraniční instituci předávat sám.

8. Papírový tiskopis pro případ technického výpadku

Nový papírový tiskopis Rozhodnutí o DPN bude distribuován stejně, jako v současnosti – tj. bude k vyzvednutí na příslušných OSSZ. Nevyužité staré tiskopisy bude možno k zajištění skartace odevzdat na OSSZ. Staré tiskopisy nebude možné použít k vystavení rozhodnutí o DPN od 1. 1. 2020.

Údaje z papírově vystaveného Rozhodnutí o DPN budou rovněž zadány do systému ČSSZ a bude tedy možné k takovému rozhodnutí provádět další úkony elektronicky (vystavení potvrzení o trvání, ukončení DPN).

9. Pilotní provoz

Pilotní provoz v pravém slova smyslu nebude probíhat, dle současné právní úpravy nelze vystavovat neschopenky novým způsobem; to nastává až s účinností nové právní úpravy od 1. 1. 2020.

Bude probíhat testovací a ověřovací provoz v rámci testovacího prostředí ČSSZ (s využitím testovacích a nikoliv reálných dat), při kterém ČSSZ spolupracuje zejména s vývojáři lékařských SW.

Praktickým lékařům ČSSZ bude komunikovat možnost využití webové aplikace instruktážní/školící formou, dle místních podmínek a preferencí lékařů, pokud se jedná o zaškolení do nových modulů s eNeschopenkou v rámci lékařského SW, k tomu je kompetentní pouze dodavatel konkrétního SW řešení.

10. Nebylo by možné alespoň současné elektronické neschopenky převést do nového systému?

Dle přechodného ustanovení k zákonu č. 259/2017 Sb. se při posuzování DPN, vystavování příslušných dokladů a uplatňování nároku na nemocenské a výplatě nemocenského u DPN uznané přede dnem 1. ledna 2020 postupuje podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem 1. 1. 2020, tj. dle současných právních předpisů, kdy je možno elektronizovat pouze první díl pětidílného formuláře.

Z tohoto důvodu nelze současné elektronické neschopenky převést a spravovat v rámci nového systému – mění se kompletně celý proces toku informací, ubývá dílů neschopenky atd.

11. Bude možné do portálu ČSSZ doplnit rovněž přihlašování certifikátem SÚKL stejně jako v případě implementace do SW?

Zvolený způsob přihlašování do ePortálu je v souladu s vládní koncepcí eGovernmentu a poskytuje 100 % garanci jednoznačné identifikace, autentizace a zabezpečení.

Pro přístup do ePortálu ČSSZ jsou využívány státem garantované identifikační prostředky, tj. identifikace probíhá prostřednictvím Informačního systému datových schránek nebo přes Národní identitní autoritu (elektronický občanský průkaz nebo uživatelský účet NIA).

Uvedený autentizační systém je v gesci MV ČR, kterou ČSSZ samozřejmě respektuje. Zavádění dalších prostředků pro účely ePortálu ČSSZ se neplánuje, samozřejmě vyjma těch, které se případně nově stanou součástí NIA.